

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 110.

V Ljubljani, v ponedeljek 15. maja 1893.

Letnik XXI.

Zopet legalizacija.

I.

V sredo se je glasilo naših naprednjakov zopet razkoračilo nad nami, ker se nismo dali prepričati, da je prisilna legalizacija v blaginjo našega naroda. Sedaj je porabilo proti nam pomanjkanje šol in pa analfabete na Kranjskem. Seveda je pri tem lepo prezrlo, da tudi druge dežele, katere so že odpravile notarsko legalizacijo, imajo svoje analfabete in tudi pri njih, zlasti v gorjanskih krajih, primanjkuje šol, ali vendar zaradi tega neso čakale z odpravo tega kmečkega bremena. Gospodje, ki so v državnem zboru glasovali za odpravo legalizacije in potem na pr. v štajerskem deželnem zboru temu pritrdili, pač niso imeli samo slame v glavi, mej njimi so bili tudi znani juristi, in to možje, ki v pravniskem oziru daleč odvagajo naše napredne pravniške učenjake.

Prav modro je „Slov. Narod“ zamolčal, da smo mi posebno naglašali, da se je odpravila legalizacija na Štajerskem, če ravno so gorenji Štajerci po večkratnih izjavah „Naroda“ samega manj omikani, nego smo mi.

Ce gospoda pri „Narodu“ razume, kaj je pošena polemika, bi tega argumenta pač ne smeli prezreti. Navesti bi morali iste zmešnjave, ki so nastale po odpravi legalizacije morda na Gorenjem Štajerskem, ki je po njegovih lastnih trditvah kulturno manj razvito, nego je Kranjsko. Dokazati bi bili morali s pozitivnimi fakti, ali pa priznati, da je vse njih upiranje odpravi legalizacije neopravičeno. Ker se je „Narod“ izognil tej stvari, moramo misliti, da so naši dokazi utemeljeni in da imamo prav in postopamo v interesu naroda, ko zahtevamo odpravo notarske legalizacije.

Kar se pa tiče obrekovanja navzdol, v tem se pa pač odlikuje gospoda pri „Narodu“. Le pomislimo, kolikokrat so pogreli neke besede gospoda poslanca Kluna, da Slovenci radi plačujejo davke. Gotovo so storili to le zaradi tega, da gospoda kanonika pripravijo pri narodu ob zaupanje. Kdor je čital dotični govor in ga ne slepi strast ali pa vodi sovraštvo, bode priznal, da so Klunove besede razumeti le tako, da Slovenci brez upiranja spolnujejo državne dolžnosti, da pa zato imajo pravico, zahtevati, da se jim tudi dajo narodne pravice. Koliko je „Narod“ pisal lani proti državnim poslancem in jih grdil zaradi tega, da so glasovali nekateri za znano vinsko klavzulo, ko je vendar moral vedeti, da s svojimi glasovi niso nič škodovali, ker je brez njih bila večina ogromna, da so glasovali le zaradi tega, da v kakem drugem oziru pridobé kako ugodnost. Pač „Narod“ teh stvari ni zaradi tega tako po svoje zavijal, da bi povzdignil zaupanje pri narodu do državnoborskih zastopnikov.

Da se pa s tem zares naš narod postavlja na nižjo stopinjo, nego drugi, če se javni zastop izreče, da naš narod za kaj še ni duševno zrel, dotim se je v družih deželah prebivalstvo že pokazalo dovolj duševno zrelo, to je pač jasno. Da bode to za naše nasprotnike dober argument, da nas proglasé za inferijorno pleme, to se pač lahko z roko prime. Zaradi tega pa pač zlasti prebivalci naših mest in trgov in sploh večjih krrajev ne morejo biti posebno hvaležni naprednjakom, da se tudi njih duševni nivo tako nizko ceni.

Stvar ima še druge senčne strani. Slovenci se poganjamo za združenje Slovencev v jedno politično celoto, tako da bi se središče nekako ustanovilo na Kranjskem. Kranjski Slovenci bi nekako postali vodje drugim. Ali si bomo mogli v bodoče za to poganjati, ako možje, ki hočejo veljati za najodličnejše slovenske narodnjake, trobijo v svet, kranjski Slovenci smo daleč za štajerskimi. Štajerski so toliko izobraženi, da za-nje ni treba notarske kuratele, kranjski pa še ne.

Pomisliti je pa tudi, da smo nebrojnokrat trdili po svojih listih, ne le mi, temveč tudi naši naprednjaki, da se slovenski otroci v slovenskih šolah več naučé, nego v nemških ali pol nemških. Ta argument smo porabljali povsod, boré se za slovenske šole. Nikdo pa ne bode mogel tajiti, da se na materinščino na kranjskih šolah v obče dosti bolj ozira, nego pa na štajerskih, in vendar bi se bili štajerski Slovenci bolj izobražili, nego kranjski. Mari ne bodo nasprotniki slovenskega naroda tega argumenta lahko porabili proti slovenskim šolam posebno v štajerskem deželnem zboru. Iz tega, mislimo, je pač dovolj vidno kvarno postopanje naših naprednjakov ne le v narodnogospodarskem oziru.

Da pa v strogo gospodarskih vprašanjih često soglašajo v tej ali oni državi in deželi najhujši politični in narodni nasprotniki, vé sam „Narod“, da ni to povsem resnično. Narodnogospodarska vprašanja so kaj tesno zvezana s političnimi. To vé vsak pazen opazovalec parlamentarnega življenja. Od tod prihaja, da se vladi neče posrečiti, da bi se na podlagi gospodarskih vprašanj osnovala kaka trdna večina.

Sploh pa avstrijska liberalna stranka ni samo politična, temveč narodnogospodarska stranka, ki ima strogo določen narodnogospodarski program, katerega podlaga so tako imenovane manšeterske ideje. Baš narodnogospodarsko delovanje naše nemške liberalne stranke je vsekaló hude rane Avstriji. V narodnem pa tudi v verskem oziru se vjemajo nemški nacionalci in liberalci do malega popolnoma in vendar ne morejo skupno postopati z nemškimi liberalci. Boj, ki se na Dunaju bije proti liberalcem, je tudi v prvi vrsti le narodnogospodarski, ker delovanje liberalcev je v narodnem oziru skrajno škodljivo srednjim in nižjim stanovom. Naši nemskutarji se popolnoma smatrajo za pristaše nemške liberalne stranke. Prav z zanesljivostjo pa lahko rečemo, da oni narodnogospodarski zakoni, katere so liberalci in njih zavezniki sklenili proti konservativcem, niso v korist srednjim in nižjim stanovom. Da so s tako, našim produktivnim stanovom baš v narodnogospodarskem oziru tako nasprotno stranko v strogo narodnogospodarskem vprašanju glasovali naši naprednjaki, ostane vsekako karakteristično, naj „Slovenski Narod“ stvar še tako oporeka in zavije.

Deželni zbor kranjski.

XIV. seja dne 12. maja.

Deželni glavar Detela tvori sejo ob polu 10. uri: vlado zastopata baron Hein in vladni komisar pl. Laschan.

Poslanec Kersnik utemeljuje samostalni svoj predlog gledé slamarskega obrta v Domžalah. Nekdaj je delavec zaslužil, če je delal ves dolgi dan, 15—20 kr., dandanes pa vsled rastoče konkurence 5—7 kr.. Ljudje nimajo prilike, niti skušnje, da bi si bolje surovo blago pridobivali ter izdelovali lič-

nejše izdelke. Treba bi bilo ljudem pomagati z darili, da bi si pridelavali boljše slamo; dalje bi bilo treba ljudi poučevati v boljšem, ličnejšem izdelovanju slamnikov. Zato treba ljudem podpore in pouka, torej pomagajmo jim.

Govornik nasvetuje, da se izroči upravnemu odseku predlog, ki se glasi:

„Gledé na to, da slamarska obrt v Domžalah in okolici zadnja leta vidno propada, gledé na to, da tiči glavni vzrok tega propada v tem, da razpolaga tuja konkurenca z boljšim surovim materijalom in finejšim pletenjem, nego je domače; gledé dalje na to, da so podani naravni pogoji za toliko povzdigo teh faktorjev na domači zemlji, da bi bolje vzgojeni mogli vspešno stopiti v boj s tujimi izdelki, — stavijo podpisani predlog:

Deželnemu odboru se naroča, obrniti svojo pozornost na to vprašanje ter vzlasti razmotrivati, kako bi se vpeljalo in povzdignilo pridelovanje boljše surove slame in kako bi bilo pridobiti in nastaviti sposobne učitelje, ki bi poučevali v pletenju po inozemskih uzorcih, — ter gledé pokritja potrebnih troškov, oziroma prispevka, k istim stopiti z vlado v dogovor.“

Poslanec Murnik obširno in stvarno utemeljuje svoj samostalni predlog o preuredbi reformne tarife južne železnice, ter s številkami dokazuje, da so tarife južne železnice v primeri z drugimi jako visoke. Mnogi industriji bi bili zadovoljni, ko bi se uvele zopet prejšnje tarife, dasi niso bile ravno ugodne. Nekaterega blaga sploh ni mogoče pošiljati zaradi visokih tarif. Železnica je že sama znižala tarife pri nekaterih vrstah blaga.

Govornik nasvetuje, da se izroči upravnemu odseku naslednji predlog:

„Z ozirom na to, da so v takozvani reformni tarifi c. kr. priv. južne železnice postavki večinoma višji, kakor v prejšnji, z ozirom na to, da je vsled tega promet na Kranjskem zelo otežen in da bode morala marsikatera industrija ponehati, ako se kmalu ne premeni ta tarifa, se stavlja nastopni predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča:

a) da se obrne do ravnateljstva c. kr. priv. južne železnice, da preuredi reformno tarifo;

b) da se obrne do c. kr. trgovskega ministerstva, da ves svoj vpliv porabi v to, da se reformna tarifa c. kr. priv. južne železnice brž ko mogoče premeni;

c) da se obrne do visokega c. kr. trgovskega ministerstva s prošnjo, da prevzame država promet po južni železnici, ako bi ta ne predrugačila tarife, in da vse potrebno ukrene, da se svoječasno podrži južna železnica.“

Poslanec dr. Vošnjak utemeljuje nujni predlog, ki se glasi:

„Gledé na silno sušo, ki preti uničiti vse poljske pridelke v mnogih občinah na Kranjskem, naroča se deželnemu odboru, da prosi finančno ministerstvo:

1. Da z ozirom na zakon z dné 6. junija 1888 zemljiški davek v občinah, kjer je suša uničila vse, ali večji del pridelkov, odpiše, in

2. da sploh zemljiški davek ne izterja pred jesenjo.

Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Poslanec vitez Langer poroča o letnem poročilu gledé deželne vinarske, sadjarske in polje-

delske šole na Grmu, ter naglaša v prvi vrsti, da je šola stala doslej do 100.000 gld., in da znašajo letne potrebe še do 12.000 gld., vendar šola ne donaja primerne koristi, in sicer zato ne, ker mnogi od dežele podpirani učenci potem ne uporabljajo svojih študij v korist kmetijstva, temveč se bavijo večkrat pozneje z drugimi posli.

Poročevalec izraža željo, naj bi vodstvo v svojem poročilu natančneje pojasnilo stanje živine in sploh gospodarstva, kar ni povsem razvidno iz poročila. Konečno nasvetuje:

Deželni odboru se naroča:

Pri podeljevanju ustanov učencem na deželni vinarski, sadjarski in kmetijski šoli na Grmu naj v prvi vrsti gleda na to, da se ustanove podeljujejo takim kmečkim sinovom, od katerih je pričakovati, da bodo po dovršeni šoli stalno se pečali s kmetijstvom na svojem posestvu.

2. Vodstvo šole naj predloži tako letno poročilo, iz katerega bode mogoče posneti jasno podobo o gospodarstvu.

3. Učni red naj se predrugači, da se nemščina ne bode poučevala ob nedeljah. — Predlogi so soglasno sprejeti.

Poslanec Kersnik poroča o načrtu zakona glede plačevanja stroškov za straže pri živinskih kužnih boleznih. C. kr. notranje ministerstvo toplo priporoča ustanoviti deželni zakon o razdelitvi stroškov, ki nastanejo občinam za postavljanje straž v ta namen, da se ne zanesejo in ne zatrosijo živinske kužne bolezni. V dotičnem dopisu se glasi:

„Da se živinske kužne bolezni ne zanesejo iz tujih dežel ali da se ne zatrosijo v domači deželi, ne morejo deželna oblastva v obče drugače, nego da začasno omejé ali pa popolnoma prepovedó promet z živalmi, kužnim boleznim podvrženimi iz okužene sosedne dežele, oziroma iz domačega kraja.

Ta odredba pa je bila žalibog le prav redko uspešna, ker se na mejni progi na prehodnih krajih niso postavljale zanesljive straže in ker se je oziralo pri izločitvi okuženih občin, sodnih okrajev ali družega večjega ozemlja bolj na politične, nego na dotične naravne meje — kakor so gore, reke, železnični napisi itd.

V onih redkih slučajih, v katerih je bilo prebivalstvo prepričano in je spoznalo brezpogojno potrebo in korist straženja zaprtega ozemlja, pa se je tudi pokazalo, da se glede na določbe § 42. zakona o živalskih kužnih boleznih dne 29. febr. 1880, drž. zak. št. 35, po katerem morajo stroške za izvršitev krajevnih branilnih in zapornih naredb plačevati občine, — sosebno nekaterim mejnim občinam ali občinam posameznih mejnih okrajev z navedenimi stroški kar naravnost neopravičeno breme naklada in da je v navedenem zakonu deželnemu zakonodajstvu pridržana uravnava te razmere gotovo potrebna in pravična in to tembolj, ker uspeh teh naredb vsem občinam dežele enakomerno koristi.

Prepričan o tem, je deželni zbor tirolski že 1868. l. sklenil deželni zakon ter ga 1886. l. času primerno spremenil.

Kadar je treba postaviti straže, da se ne zanesejo in ne zatrosijo živinske kužne bolezni, trpeti morajo po tem zakonu po jedno tretjino dotičnih stroškov prizadeta občina, sodni okraj in dežela, torej vsi udeleženci v pravičnem razmerju.

Omenjeni deželni zakon pa tudi bistveno pripomore, da se živinske kužne bolezni, kjer se prikažejo, hitro zatró in da se prizadete občine rešijo velike večine onih stroškov, ki so združeni z branilnimi in zapornimi naredbami.

Z ozirom na pogodbe, ki obstoje glede živinske kuge s sosednimi državami, in z ozirom na potrebo iz njih izvirajočo, intenzivno skrbeti za živinozdravstvo, je nujno želeli, da se podoben deželni zakon sklene v vseh ostalih kronovinah in deželah tostranske državne polovice.

Načrt zakona, ki ga priporoča upravni odsek, se glasi:

§ 1. Stroške, kateri nastanejo pri živinskih kužnih boleznih za postavljanje straž vsled veterinarsko policijskih odredb, izdanih na podstavi zakonov z dne 29. febr. 1880. l., drž. zak. št. 35 in 37, in izvršitvenih ukazov dne 12. aprila 1880. l., drž. zakona št. 36 in 38, morajo, v kolikor teh stroškov po zakonu niso obvezani plačevati državni zaklad, dežela ali posamezne osebe, trpeti jednako merno:

1. občina, katera je obvezana postaviti straže;

2. sodni okraj, kateremu pripada ta občina, in 3. dežela.

Stroške pod 2 je razdeliti na vse občine tega sodnega okraja po razmerju predpisanih neposrednih cesarskih davkov; prosto pa je tem občinam dogovoriti se o kakem drugem razdelilnem merilu.

Mestna občina ljubljanska velja glede doneska ad 2 kot samosvoj sodni okraj.

§ 2. Ugovoritev in porazdelitev teh stroškov, kakor isterjanje in odpravo v § 1. pod 2 in 3 navedenih doneskov oskrbuje deželni odbor.

Poslanec Pfeifer omenja: Namen današnjemu zakonu je, da se stroški, ki zadenejo v amislju drž. zak. z dne 29. febr. 1880 posamezne občine o priliki živinske kužne bolezni bolj pravično razdele. Dosedaj namreč so bile nekatere, zlasti ob meji ležeče občine z navedenimi stroški preobremenjene, ker so morale same prenašati vse stroške branilnih odredb. Da se nekoliko popravi ta krivica, predlaga načrt današnje postave, da se stroški za straže pri živinskih kužnih boleznih nalože prizadeti občini, dotičnemu sodnemu kraju in deželi po enakih delih; vendar pa menim, da treba to razdelitev tudi za nenavadne slučaje vrediti. Znano je, da se živinske bolezni dosedaj navadno iz sosedne Hrvaške, ki je skoraj vedno okužena, zanašajo v našo deželo in naravno je, da se v takem slučaju najbolj prizadete ob meji ležeče občine; ravno te mejne občine dolenskih in notranjskih pokrajin so pa v manj ugodnem gospodarskem položaju od drugih občin — to velja zlasti v občinah vinorodnih pokrajin, ki se imajo boriti z nesrečno trtno ušjo in trpeti velikanske stroške za ponovitev uničenih vinogradov. Treba tudi pomisliti, gospoda moja, da vsled letošnje izvanredne pogubne pomladne suše po celem cesarstvu bode nastalo pomankanje klsje, da živini ne bo kaj pokladati, da utegnejo pogostoma nastati žvinske bolezni, katere bo treba kolikor mogoče omejevati; to bo pa prizadevalo mnogo stroškov, tedaj usojam si predlagati, da ne bi prizadete občine še več trpele sledeči navstet: „Kedar je v občini, ki ima postaviti stražo, oziroma v sodnem kraju, kateremu pripada ta občina za zalaganje dotičnih stroškov treba višje nego 2% priklade na direktne davke, tedaj mora višjo potrebščino prevzeti deželni zaklad“. Enako določbo sprejeli smo na korist preobremenjenih občin v zdravstveni postavi, tedaj sedaj se nadejam, da bo visoka zbornica pritrdila mojemu današnjemu navstetu. Sicer pa jaz z gosp. poročevalcem vred mislim, da dotični stroški navadno ne bodo presegali 1% direktnih davkov prizadete občine ali okraja, vendar je pa mogoče, da navedeni stroški bolj naraščajo zlasti če bi živinska bolezen trajala nenavadno dolgo, na pr. 5, 6 ali še več mesecev — za take izvanredne slučaje je tudi moj predlog.

Voditelj deželne vlade ugovarja temu predlogu, poslanec baron Apfaltrern pa sploh vsemu zakonu, češ, da naj država sama plačuje vse dotične stroške. Predlog poslanca Pfeiferja je bil odklonjen, načrt zakona sprejet. (Konec slédi.)

Deželni zbor goriški.

Iz Gorice 13. maja.

Kmalu pride na dnevni red nova postava, ki ima nekoliko poboljšati plačo učiteljem. Odsek, kateri je bil ad hoc izbran, je svoje delo dokončal in skoraj predloži izdelani načrt deželnemu zboru. Od slovenskih poslancev v onem odseku mi je imenovati: dr. J. Tonkli-ja in dr. Gregorčiča. Nasvetovana postava razveljavi postavo od 4. marca 1879 in 16. oktobra 1875 in namerjava preobraziti postavo od 10. marca 1870 tako le:

§ 21. Učitelji so ali: nadučitelji, učitelji, podučitelji. (Novo). Nadučitelj je vsaki ravnatelj dvorazredne šole. Ista razdelitev velja za učiteljice.

Deželni šolski svet določi število učiteljev in podučiteljev.

§ 22. Učitelji so uvrstiti v tri razreda: v I. razredu imajo gld. 600, v II. razredu gld. 500, v III. razredu gld. 450 plače na leto.

(Dozdaj je bilo v III. razredu gld. 400).

V goriškem mestu je vvrstiti v I. razredu: $\frac{5}{10}$ (poprej maximum), v II. razred $\frac{3}{10}$, v III. razred $\frac{2}{10}$ učiteljev. V drugih poedinah okrajih pa se uvrsti v I. razred $\frac{3}{10}$, v II. razred $\frac{4}{10}$, v III. razred $\frac{4}{10}$ učiteljev. (Po starem je bilo v I. razredu maximum $\frac{1}{12}$, v drugem maximum $\frac{2}{12}$).

§ 23. Pri razvrstitvi in povišanju učiteljev ni treba razpisovati konkursa.

§ 31. Ravnatelji ljudske šole dobijo doklade: 30 gld. na enorazrednicah, 50 na dvorazrednicah, 75 gld. na trirazrednicah, 100 gld. na štirirazrednicah. (Nič novega).

§ 32. se glasi kakor § 6. postave 4. marca 1879. (Nič novega).

§ 33. odločuje plačo in petletne doklade učiteljicam in sicer 80% od učiteljskih svot.

§ 34. Učiteljem in podučiteljem gre za stanovanje v mestu letnih 160 gld., na deželi 80 gld., učiteljicam pa 120 oziroma 60 gld.

§ 36. Plača podučiteljem ostane 300 gld. Po dovršenem izpitu poviša se podučitelju plača na 400 gld. v mestu, na deželi na 350 gld. brez konkurza, podučiteljicam pa je 280 gl. remuneracije in po dovršenem izpitu 320 gld. plače.

§ 37. Stalno nameščenim podučiteljem gre po letih (glej § 30. postave 10. marca 1870) poviška 40 gld. vsako peto leto. Ako bo pa kedo imenovan pred petim letom stalnim učiteljem, se mu prošla leta ne bodo štela pri določevanju poviška, ki gre po postavi stalnim učiteljem. Učiteljice dobijo 80% podučiteljske plače.

Te so bistvene premembe. Vemo vže naprej, da s to postavo ne bo nobeden zadovoljen. Davkoplačevalci ne, kar so vže izrekli; učitelji ne, ker jim obeta premalo; poslanci italijanski se držijo čemerno češ: „To je slovensko maslo; poslanci slovenski pa pravijo: „Učitelji so potrebni, ljudstvo je pa tudi vže preobloženo“. Vse to naznanja, da se načrtana postava v bistvu prav gotovo sprejme po Taaffa-jem načelu: „Prav je, da smo vsi po priliki enako — nezadovoljni“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. maja.

Osnova novih sodišč na Češkem. V veliko jezo čeških Nemcev osnova novih sodišč letos ne pride več v deželnem zboru na vrsto, ker primanjkuje časa. Mladočehi so z dolgimi govori pri proračunski debati stvari zavlekli. Vlada pa tudi posebno ne sili, da se ta stvar letos reši, ker vidi, da bi sklep deželnega zbora jej pač le malo ugajal. Dokler deželni zbor stvari ne reši, tudi vladi ni treba ničesa storiti. Ko bi pa bila stvar rešena, bi jo pa Nemci silili, da pokaže, kacega stališča se drži v tej stvari, misli li, da se jej je treba držati sklepa deželnega zbora ali ne. Karkoli naj bi vlada storila, vsekako bi izgubila zaupanje kake stranke. Zaradi tega pa na Dunaju nikakor ne želé, da bi deželni zbor posebno hitel s to zadevo. Mladočehi pač z zavlačevanjem nikomur bolj ne ustrezajo, kakor vladi sami. Čim dalje se stvar ne reši, tem dalje je vlada gotova podpore čeških veleposestnikov in pa liberalnih Nemcev. Da se Nemci ne bodo preveč jezili, bode pa vlada mej parlamentarnimi počitničami sklicala zopet komisijo pri praškem nad-sodišču, pa bode stvar lepo odložena za nekaj mesecev.

Lokalne železnice v Galičiji. Gališki deželni zbor je sklenil, da se skozi trideset let slednje leto postavi 300.000 gld. za grajenje lokalnih železnic v deželni proračun. Sklenilo se je tudi, da se premene pravila deželne banke v tem smislu, da bode mogla posredovati pri financovanju lokalnih železnic. Osnuje se poseben deželni urad za železniške stvari in pa železniški svet, kateri bode podpiral deželni odbor. Poslanec Szczebanowski je opomnil deželni odbor, da ni v načrtu zakona nič povedanega, kateri bode uradni jezik pri železnicah. Njemu se zdi to potrebno določiti, da se ne bi vrtvala nemščina. Podpredsednik deželnega odbora Chamiec mu je pa odgovoril, da se razume samo po sebi, da bode uradni jezik poljski. Kakor se vidi, se povsod precej zanimajo za lokalne železnice. Obširno se je o tej stvari razpravljalo tudi v štajerskem deželnem zboru, v nekaterih drugih se je pa stvar omenjala od posamičnih govornikov. Stvar je vsekako velicega narodnogospodarskega pomena, samo da se je marsikje bati finančnih težkoč in tudi treba gledati, da se ne grade železnice, katere bi se ne splačevale in tako deželam ne nakoplje novih bremen.

Avstrija in Anglija. 158 na Dunaju biva-
jočih Angležev je angleškemu veleposlaniku na Du-
naju, Pagetu, ki v kratkem izstopi iz diplomatske
službe, izročilo adresno, v kateri ga zahvaljujejo, da
je mnogo storil za zboljšanje razmer med Anglijo
in Avstrijo. Veleposlanik je, vsprejemši to adresno,
imel jako pomenljiv diplomatski govor, v katerem
je posebno naglašal, da je Anglija naravni zaveznik
Avstrije. Gledé na vnanjo politiko vjemata se obe
v glavnih načelih. Obe ne hrepeneja po slavi, tem-
več le želita ohranjenja miru. Nobena teh držav se
ne želi povečšati na troške druge. Obe pa želita,
da se ohrani „status quo“ v Evropi, zlasti na Bal-
kanu, kjer naj se države svobodno razvijajo, ne da
bi se tuje države vmešavale v njih stvari. Veseli
ga, da ta politika pridobiva vedno večjo veljavo. —
Tej politiki pač ni dosti ugovarjati, le to bi bilo
želeli, da bi se „status quo“ povsem ne raztegoval
tudi na Turčijo, o kateri je pač le želeli, da se
kmalu spravi iz Evrope. Tega mnenja je pač tudi
angleški ministerski predsednik. Če on sedaj očitno
na to ne deluje, so pač temu krive le neugodne
razmere.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. maja.

(Častnim komornikom papeževim) imenovan je
v goriški nadškofiji poleg vč. gosp. dr. A. Mahniča
tudi mnogozaslужni vodja svetogorski, preč. gospod
Lovrene Rutar. Skrbnemu, poštvalnemu, za sve-
tišče vnetemu odlikovancu čestitamo!

(Poroka.) Gosp. dr. M. Hudnik poročil se je
danes z gospodično Lino roj. Deklevo, hčerjo po-
sestnika in podjetnika g. Jos. Deklevo. Poroka
se je vršila ob 8. uri v frančiškanski cerkvi. Pri
sv. maši peli so pevci „Glasbene Matice“.

(Prememba posesti.) Hišo na Rinski cesti v
Ljubljani („pri Koruzniku“) kupil je od gosp. Fr.
Klemenčiča posestnik in trgovec gosp. Fr. Peterca
za 23.500 gld.

(Požar.) V soboto popoldne gorelo je v hribih
za Savo ležeči vasi Spodnji Preker v moravski nad-
župniji. Že v nedeljo dne 30. aprila, ko smo imeli
ravno procesijo za dež, se je vnel v ravno tej vasi
pri „Spančku“ svinjak. Domačih ni bilo takrat no-
benega doma. Soseba sta zapazila ogenj in ga za-
dušila, da večje nesreče ni bilo. Sedaj se je vnelo
pri „Torinu“. Sumijo, da je zažgala hudobna roka.
Torinovi so bili vsi doma. Popoldne pride pastir s
polja domu in v hiši je. Skozi okno pogleda ne-
znan mož in gre dalje. Pastir ne sluteč kaj hudega
potem izžene živino iz bleva in v trenutku se po-
kadi za svinjakom. Gasiti ni bilo dosti mogoče, ker
vsled hude suše ljudem vode primanjkuje. Vnelo se
je okoli 3/4 in v dobrih dveh urah pogorelo je od
sedem gospodarjev štirim popolnoma vse, petemu je
ostalo gospodarsko poslopje. Živino so rešili razun
enega prašiča, ki je v ognju ostal. Škoda je velika.
Posestniki so zavarovani za male svote.

(Samomor.) Iz Trsta se nam piše: Dne 11.
t. m., to je, na praznik vnebohoda Jezusa Kristusa,
vrgel se je 18letni mladenič, kamnar, na železniški
tir pri Brišičkih, blizu proseške postaje, ob 9. uri
zvečer, užaljen po opominih svoje matere, katere
ga je prosila, naj zapusti krčmo in gre počivat.
Da fant ni bil slaboumen, priča nam to, da je dal
uro krčmarju z dodatkom, da če pride kdo h krč-
marju in bo tirjal dva goldinarja, naj se mu jih
iz vrednosti ure takoj izplača. Potem naj trdijo
liberalni listi, da vera v našem priprostem ljudstvu
stoji na trdnih nogah, ter da verskega vprašanja
pri nas Slovencih ni treba na dnevnem redu.

(Nesreča.) Anton in Stefan Kukovec, doma iz
Marsina (beneška Slovenija) ponesrečila sta se na
ledu, sekajoča drv za kres vrh Matajurja v proslavo
srebrne poroke laške kraljeve dvojice. Jeden kilo-
meter globoko sta zdrčala po pečinah in se ubila.

(Ogenj) vpepelil je 11. t. m. ob 3. uri popol-
dne vse pohištvo in gospodarsko poslopje posestniku
A. Gorencu na Vrhu, župnije Trebelno. Zažgali so,
kakor večinoma, tudi tukaj otroci, igraje se z žve-
plenkami. Zavarovan bil je le za majhno svoto.
Sreča v nesreči je bila, da ravno takrat ni bilo
hude sape, sicer bi bila lahko pogorela vsa vas.

(† Kardinal Zigliara.) Poročali smo že, da je
kardinal O. F. Tomaž Zigliara na smrtni postelji.
Zadnje sredo je izdihnil svojo blago dušo. Pokojnik
se je rodil na Korziki v Bonifacio, Adjacenske ško-
fije, dne 29. oktobra 1833. Vstopil je še kot mla-
denič v dominikanski red, koder so kmalu spoznali

njegovo izredno nadarjenost, kakor tudi čislali nje-
govo resnično, pravično pobožnost. Za nedolgo so
ga nastavili za profesorja modroslovja v vsučilišču
„supra Minervam“ v Rimu. Njegove zasluge, zlasti
pa poznavanje sv. Tomaža Akvinskega, se bile tolike,
da so ga vkljub njegovim prošnjam sv. oče ustano-
vili za kardinala dne 12. maja 1879 in mu določili
sv. Praksede cerkev. Njegova dela so bogoslovskega
in modroslovskega značaja. Jasna, temeljita in točna
so; zato se priporočajo zlasti hogoslovcem. Najzna-
menitejši izmed njih je „Summa philosophica“ v
treh delih, izd. leta 1876; do sedaj je že doživela
ta knjiga osem izdaj. Poleg tega je spisal še:
„Saggio sui principi del traditionalismo“. — „Osser-
vazioni“ (proti prof. Ubaghsu). — „Della luce in-
tellectuale e dell Ontologismo“. — „De mente con-
cillii Viennensis in definiendo dogmate unionis animae
c. corpore“. — „Il Dimittatur e la spiegazione Sa-
tane dalla Congregazione dell' Indice“. — „Com-
mentaria s. Thomae“. — „Propaedeutica ad s.
Theologiam“. — Vlasti poslednja knjiga podaje
bogoslovci popoln uvod po sv. Tomažu v bogo-
slovsko vedo. Načelo, ki ga je vodilo pri vsem
njegovem delovanju, izraža sam v predgovoru svoje
„S. philosoph.“, rekoč: „Dasi sem ves vnet za nauke
angeljskega Učenika, vendar zato ne zaničujem in
cenim malo novejših učiteljev: resnice se namreč
rad oklepam, kdorkoli mi jo izrazi, kakor tudi to
pobijam, kar se mi zdi napačnega, odkrito in brez
ozira na osebo.“ — Naj v miru počiva!

(Nesreča.) Cast. g. Ant. Slokar, vikar banjski,
si je zvil roko in tudi na obrazu močno poškodo-
val, tako, da bo več časa oviran v pastirovanju.

(Duhovne vaje.) V goriški bogoslovnici imeli
so pretečeni teden neposvečeni četrtletniški duhovne
vaje, pripravljajoče jih k sprejetju višjih redov.

(V Plaveh) dobili so po dolgotrajnem trkanju
od ministerstva nov poštni urad. Poprej dobili so
Plavci pisma iz Kanala, dasi si je sleherni dan dva-
krat pomikala pošta proti Kanalu in od Kanala proti
Gorici. Zares potreba ga je bila.

(Umor.) Med Logom in Strmecem je „vandro-
vec“ siloma oskrnil in potem umoril devetletno
dekle. Posledice nebrzdane strasti!

(Iz Smlednika) se nam poroča; Na dan Vnebo-
hoda, dne 11. t. m., vršilo se je tu slovesno blago-
slovljenje nove zastave pirniške šole. Na prizade-
vanje gosp. učitelja E. Müllnerja omislila si je so-
seška Zgornje in Spodnje Pirniče pri tvrčki Krickl
in Schweiger na Dunaju krasno zastavo s podobami
sv. Alojzija in Matere Božje. Blagoslovil jo je okr-
šolski nadzornik velečast. gosp. župnik J. Karlin,
slavnostni govor imel je čast. gosp. veroučitelj Fr.
Košir. Prisostvovali sti slovesnosti tudi šoli iz Smle-
dnika in Terboj s svojima zastavama. Slavnost, pri
kateri tudi običajnega streljanja ni manjkalo, za-
ključila se je s cesarsko pesmijo. Omeniti mi je
pohvalno našega izvežbanega cerkvenega pevskega
zboru in umetnega igranja na orgljah gospoda A.
Sachsa.

(Darovi za pogorelece.) Iz Mengša, dne 12. maja
1893. Za naše pogorelece poslali so darove naslednji
gospodje: Vč. g. Fran Birk 3 gld. 10 kr., vč. go-
spod župnik J. Koblica 5 gld., vč. gospod župnik
J. Jereb 5 gld., vč. gosp. župnik A. Koblar 5 gld.,
blagor. g. G. Treo 20 gld., vč. g. župnik Alojzij
Stare 15 gld., blag. g. Feliks Stare, graščak, 5 gld.,
vč. g. župnik Tom. Potočnik 5 gld., vč. g. župnik
Brulce 5 gld., vč. g. dekan Oblak z farani 100 gld.,
blag. g. Bernard 20 gld., vč. g. profesor Zupančič
30 gld., vč. g. župnik Miha Koželj 8 gld., vč. go-
spod župnik M. Narobe 5 gld., vč. gospod župnik
B. Bartol 4 gld., vč. g. župnik A. Klemen 25 gld.,
blag. g. Vodnik 5 gld. Vsem tem blagim dobrotni-
kom izrekam svojo prisrčno zahvalo v imenu hva-
leznih pogorelecev. Razdelil sem do sedaj 367 gld.
— Bog povrni!

Ivan Zorec, nadžupnik.

(Župnijo Dobovo) na Štajarskem dobil je č. g.
Ant. Pernat, dosedaj provizor v trgu Planini.

(Premišljevanje o liberalnem „napredku“.) Pod
tem zaglavjem piše priprosti kmet zadnjemu „Mir“-u:
„Liberalni časniki se vedno hvalijo, da so za „fort-
šrit“, tega pa ne povejo nikoli, v čem da ta njih
„napredek“ obstoji. Ali je morda to „fortšrit“, da
med vse ljudstvo spravili sovraštvo in prepir, da
sosed sosedu grdo gleda? Če bi nam ti ljudje res
kaj pomagati zamogli, zakaj pa tega ne storiijo, saj
že dolgo let zvonec nosijo in se povsodi ustijo; v
deželni zboru imajo večino in celo oblast v rokah,
zakaj tam ne pokažejo svoje „osrečevalne in rešilne

modrosti“? V resnici pa se nam kmetom od leta
1868 naprej zmirom huje godi. Dokler je bilo še kaj
vere med ljudmi in krščanske ljubezni, se je vse
bolje živelo; posli so bili pridni, potrpežljivi in zvesti;
gospodarji so po očetovski za nje skrbeli. Tudi za
rokodelce je bilo dobro; ker je kmet denar imel,
je tudi lahko rokodelcu kaj zaslužka dal. Liberalci
vpijejo, da so vsega hudega duhovniki krivi, in ne
mogo nikoli zadosti grdega o njih povedati; pre-
žvekujejo pač tiste trapaste pregovore, ki jih v ce-
lovških žganjarijah slišijo, mi pa dobro vemo, da
je le zato zmirom huje na svetu, ker peša vera
in gine lepa šega med ljudstvom, širi pa se zaprav-
ljivost, razuzdanost, sebičnost in druge razvade, ki
jih neveda rodi. Liberalci so nam usilili osemletno
šolo, oni so naredili postavo, da se sme vsak berač
ženiti, in oni znajo lepo skrbeti za uradnike in pen-
zioniste, katerim so pripoznali lepe plače. Nam
kmetom pa le zmirom huje davke nakladajo. Ko
so liberalci vladali, naredili so toliko državnih dol-
gov, od katerih moramo zdaj obresti plačevati. Li-
beraleci so tudi zvezani z Judi, katerim so izročili
vso oblast in pravico, da smejo početi, kar hočejo.
Kdaj je bilo še toliko sleparije in goljufije na svetu,
kakor zdaj; in tega niso krivi duhovniki, ampak
tisti, ki pravijo, da ni treba poslušati duhovnika,
kedar ljudi opominja k poštenosti, treznosti in k le-
pemu krščanskemu življenju. Zato pa, slovenski
kmetje, odprite oči, in kedar pridejo spet volitve,
ne poslušajte liberalcev, ampak volite s slovensko-
katoliško stranko.“ — Preresnične besede, katere
naj bi vsi Slovenci uvaževali zlasti ob času volitev!

(Usmiljeni bratje) so l. 1892 sprejeli v svoje
bolnišnice 15.750 bolnikov. V naši državni polovici
imajo 15 bolnišnic in sicer na Dunaju (dve), v Brnu,
v Krakovem in Zebrzydovicah v Galiciji, v Pragi, v
Novem Mestu in Kuku na Češkem, v Visovicah,
Prostejevu in Letovicah na Moravskem, v Felds-
bergu na Dol. Avstrijskem, v Tešinu v Šleziji in v
Gorici, koder imajo javno bolnišnico. Sprejemajo
brez razločka vere; tako so oskrbovali v lanskem letu
522 protestantov in 443 židov poleg drugih drugo-
vernikov v manjšem številu. V Gorici imajo tudi
blaznico. Kranjcev je bilo v goriški bolnišnici pro-
šlega leta — 65. Redovni provincijal in vizitator je
sedaj Fr. Janez Sobel, ki ima obilo odlikovanj. V
Gorici je prior Fr. Truktuosus Mayer. — Bog daj,
da bi kmalu tudi naša dežela se udeležila blago-
nosnega delovanja tega zaslužnega cerkvenega reda.

(Katoliško delavsko društvo) v Mirnem pri
Gorici nameravalo je sklicati pretečeno nedeljo po-
učljiv shod, razpravljajoč in pojasnujoč delavsko
vprašanje. Glavarstvo pa je shod zabranilo.

(Z Reke) se nam piše: 8. t. m. se je na lloy-
dovem parobrodu „Amphitrite“ pripeljal v naše
mesto bolgarski knez Ferdinand s svojo zaročnico
Marijo Alojzijo parmsko. Na obali je čakal visoka
gosta župan, drugi odličnjaki in nad 200 meščanov.
Knez, kneginja in njih spremstvo so se peljali na-
ravnost v letovišče nadvojvode Josipa. Od nadvoj-
vode so si šli ogledat na železniško postajo svoj
vlak, kateri je prišel po nje iz Bolgarije. 9. t. m.
ob 9. uri dopoldne so visoki gosti zapustili naše
mesto. Na kolodvor je prišel nadvojvoda Josip, nad-
vojvodinja Klotilda, župan in kr. svetovalec Szobo-
vics. Knez Ferdinand se je toplo zahvaljeval kapi-
tanu parobroda „Amphitrite“ za vožnjo in postrežbo
od Specije (Spezia) do Reke. V Bakru si je knez
ogledal „Narodni dom“. Ljudstvo ga je burno po-
zdravljalo. Od tod je drčal vlak proti Bolgariji. Imel
je samo stroj in dva voza zelene barve. — Naš gu-
verner je končal svoje letošnje pregledovanje naših
pristanišč. Naši listi so se mnogo togotili zaradi
tega obiskovanja. Njih srd je deloma opravičen.
Stvar je pa taka. Vsa pristanišča v našem Primorju
so podvržena pomorski oblasti na Reki. Ta oblast
bi morala biti ogersko-hrvatska. A dejansko je le
ogerska, zakaj šef njen je Mažar, uradniki samo
Mažari, ozir se jemlje samo na Mažare. Ta oblast
bi morala skrbeti za vse luke naše, skrbi pa le za
reško. Tukaj hoče vse koncentrirati na veliko škodo
drugih pristanišč. Zato so nekatere prej silno cve-
toče luke, kakor v Senju in Kraljevi, popolnoma
onemogle. Naša vlada vidi vse to, ako ni slepa, a
reče ne ničesar, ker so jej bolj pri srcu Mažari,
kakor Hrvatje. Lahko so tedaj Mažari napravili
čisto ogersko pomorsko oblast. Ko bi bila ta reška
oblast ogersko-hrvatska, potem bi smel njen šef,
guverner, pregledovati vse luke, podrejene Reki, a
kot šef izključno ogerske oblasti bi pa ne smel pre-
gledovati naših pristanišč. Da jih je pa pregledoval

kot tak, nam svedoči to, da je bila na njegovem parobrodu samo mažarska zastava, dočim bi bila morala biti tudi hrvatska. No, pa da bi bil samo pomorske urade pregledoval, bi še bilo, a to ni prav, da je pregledoval tudi druge urade, šole itd. Še bolj pa zamerimo onim Hrvatim, ki so guvernerja slovesno sprejemali, kakor glavarja našega Primorja, kar ni in kar ne bo nikdar. Uljudnost do njega je bila na mestu, a tako slovesno sprejemanje ne. Naše Primorje spada h kraljevini Hrvatski in Slavoniji; ban hrvatski — sedaj žalibože Kuen Hedervary — je njegov glavar; tukaj torej ne more biti govora o hrvatsko-ogerskem Primorju, kakor ne o hrvatsko-ogerski kraljevini Hrvatski in Slavoniji.

(Tatú budimpeštanske eskomptne banke), ki je izneveril zavodu veliko svoto, Antona Bereza ml., imajo v Celju v zaporu. Večino denarja zakopal je, kakor pravi, na generalnem travniku v Budimu. Brata njegovega, ki je pobegnil z njim, prijeli so v četrtak v Pulju.

(Avstrijski vojaški grobi na Laškem.) Kakor se poroča iz Verone, vršilo se bode dne 28. t. m. v Palestri blagoslovljenje „ossaria“ (kostnice) in odkritje spomenika za ondi leta 1859 pale vojnike, med kojimi je tudi mnogo slovenskih mladeničev. Pri tej slavnosti zastopana bo avstrijska, laška in francoska armada po častniških odposlanstvih. Kako se skrbi za grobe naših vojakov na „simitario dei tedeschi“ v Veroni, na grobiščih Santa Lucije in v „ossariji“ pri Kustoci, pové nam listek v listu „Reichswehr“ pod naslovom: „Unter Lorbeern und — Nessel“ (Pod lovorjem in — koprivami).

Telegrami.

Dunaj, 15. maja. Veliki vojvoda hesenski je prišel zjutraj na Dunaj. Na kolo-dvoru pozdravili so ga presrečno cesar in nadvojvode, potem so se peljali na cesarski dvor. V sredo bode na čast nadvojvodi velika vojaška parada.

Františkovy Lázně, 15. maja. Mestni zastop je imenoval povodom stoletnice osnove kopališča častnim meščanom grofa Taaffeja, hvaležno priznavajoč naklonjenost, katero je vedno kazal temu zdravšču.

Budimpešta, 15. maja. Poslanec Polonyi je napovedal nujno interpelacijo zaradi prepovedi častnikom udeležiti se odkritja honvedskega spomenika.

Madrid, 15. maja. Kraljica regentinja je včeraj vsprejela senatsko predsedstvo, katero jej je prineslo odgovor na prestolni govor. Predsednik senatu se je spodtaknil

in pal na stopnjicah prestola, ne da bi se bil kaj poškodoval.

Pariz, 14. maja. Državni proračun za 1894. leto kaže 3414 milijonov dohodkov in izdatkov. Pomorski budget se je povišal za 12 milijonov, vojni budget za 2 milijona.

Umrli so:

12. maja. Jožef Ježek, mizarjev sin, 8 let, Poljanska cesta 37, škrlatica. — Jožef Mandel, mizar, 37 let, Poljanski nasip 50, plućnica.

13. maja. Franc Skubic, delavec, sin, 7 mesecev Streliške ulice 14, božast.

V bolnišnici:

11. maja. Janez Mlakar, delavec, 33 let, jetika. — 12. maja. Jakob Pečevnik, delavec, 46 let, jetika. — Apolonija Bokas, gostija, 63 let, emphysem. — Leopold Čeh, krojač, 38 let, tuberkuloza v grlu. — Feliks Vidic, železniški uradnik, 44 let, fractura complicata, contusio et commotio cerebri.

13. Janez Starabačnik, delavec, 36 let, vnetica ledvic.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
13	7. u. jut.	735.4	10.8	sl. svzh.	jasno	0.90
	2. u. pop.	735.5	19.6	zm. vzh.	"	dež
	9. u. zveč.	737.3	12.0	sl. zap.	"	"
14	7. u. jut.	739.0	11.4	brezv.	jasno	"
	2. u. pop.	738.7	22.6	sl. vzh.	"	0.00
	9. u. zveč.	738.5	13.4	"	"	"

oređna temperatura obeh dni 14.1° in 15.8°, oziroma za 0.5 nad in 2.0° nad normalom.

Pozor!

Gledé poduka o zatiranju miši z bacili mi je dostaviti: Obrok za oglašanje podaljšam je do vstetega dne 17. t. m. Zvečer. Kdor tega dne svoj oglas bližnji pošti izroči, dospé lesem v četrtak zjutraj (18. t. m.), tega dne zvečer oddá se pa od tod splošni odgovor po pošti na Dunaj.

Kraj temu poduku naj si izvolijo oglaševalci sami; dolo-čijo naj Ljubljano ali po Dobrovo; za kateri kraj se jih ve-čina oglasi, tam bode tudi poduk, kar bode se p. n. udele-ženecem pravočasno javno pošto naznanilo. Želi se prav obilo oglasov.

Dobrova, dne 14. maja 1893.

M. Rant,
šolski voditelj.

Bogomir Krenner
Matilda Krenner rojena Gusell
poročena.

Škofja Loka, dne 15. maja 1893.

Namesto družega naznanila.

261 1



260 1

Bolestnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena hčerka, oziroma sestrice

Amalija

po dolgotrajnem bolehanju danes zjutraj ob 9. uri v nežni starosti 15 mesecev mirno v Gospodu zaspala.

V Ljubljani, 15. maja 1893.

Fr. M. Fabjan,
roditelja.

Micika, Franca,
sestrici.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XVI. državna loterija

za skupnovojaske dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobitok s 60.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma a 500 gld., 1 glavni dobitok s 30.000 gld., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 22. junija 1893. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj. I. Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Na Dunaju, v marcu 1893.

47 6—5

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

Mnogo tovarnarjev je,

kateri rabijo **karbolinej** za varstveno sredstvo proti vsakovrstnim mrčesom, gnilobi in trohnobi lesa, hišni in zidni gnilobi; mokrim stenam itd. Toda **Barthelov originalni karbolinej** edin združuje v sebi vsa svojstva, katera stavimo do takega varstvenega sredstva. Hkrati daje orehovo-rujav plesk lesnim predmetom, katerim prisvaja 3- do 4letno daljno trajnost. — Prospekt zastoji.

Vsak poskus jamči trajno naročevanje. 5 kilo poštni zaboji 1 gld. 30 kr., 100 kilo 16 gld. od Dunaja (Plzna, Pasave).

Glavno zalogo ima tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani.

Mali troški, velik vpeh in dobiček.

Ustanovljena leta 1781. 48 10-6

Mihael Barthel & Co.

Dunaj, X., Keplergasse 20.

Občuje se slovensko pismeno in ustno.

St. 9302.

Razglas.

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos **300 gld.** v namen, da mestni magistrat pošlje **primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morske kopelji v Gračevo.**

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati mu

do 25. maja letos

in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Gorice, ali ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bode magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke, kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 7. maja 1893.

Dunajska borza.

Dne 15. maja.	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 90 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 60 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " — "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 45 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	979 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	335 " — "
London, 10 funtov strl.	123 " 95 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 79 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 82 "
Nemških mark 100	60 " 37 1/2 "

Dne 13. maja.	
Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 10 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 70 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " 50 "
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	4 1/2 % 100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	196 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	70 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 65 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2935	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	128 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjše dobitke.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.